

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ
Αρ. Πρωτ. Π.Ε.Λ. II 98/1971

A
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Προεχὺς Διακοσμήσεως
ἔτη 80, Ἰουλ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δήμοι 25-27/8/71

25-27/8/71

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Αίχια...
(πλαιότερο όνομα: Κουτσιμάν), Έπαρχίας... Ριζίου...
Νομού... Ραιονία

2. Όνοματεπώνυμο του έξετάσαντος και συμπληρώσαντος Γεώργιος
Αφιακρινίδης... έπάγγελμα ενδοκίμω... Κ.Ε.Ε.η.
Ταχυδρομική διεύθυνσις

Πόσα έτη διαμένει εις τον έξεταζόμενον τόπον.

3. Από ποία πρόσωπα κατεγράφησαν αι παρατιθέμεναι πληροφορία:

α) όνομα και έπωνυμο Παναγιώτης Καβαλιούρος

ήλικία... 67... γραμματικαι γνώσεις... Συμφ.

τόπος κατοικίας "Γένια... και"

δράση... Καληνή

β) ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

Α. α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποία άγροτικά περιοχά προωρίζοντα διά σποράν και ποία διά
βοσκήν ποιμνίων; Τα μισά... βοσκήν... και... βοσκήν...
χρονά... και... βοσκήν...

Όπῆρχον αὔται χωριστά ἢ έηλλάσσοντο κατά χρονικά διαστήματα; ...

2) Είς ποίους άνήκον ώς ιδιοκτησία; α) είς φυσικά πρόσωπα, δηλ. είς τούς χωρικούς; β) είς γαιοκτήμονα (Έλληνα ή ξένου, ώς π.χ. Τούρκου); γ) είς Κοινότητα; δ) είς μονάς κλπ.

ιδιόκτητα... Παροχά... και... και...

3) Ό πατήρ διατηρεί την περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τον γάμον των τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αυτών μετά τον θάνατον του; Δόνη... και... και... και... και...

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .....

Με! γεωργία.....

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; .....

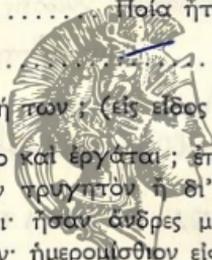
γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοί εἰργάζοντο εις αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μέ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὔτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα;) .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὔτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβήν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εις χρήμα ἢ εις εἶδος ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ντόπιοι ἐργάται ὅλον ἔργον... οὐκ ἐργάζονται... εἰς εἶδος... εἰς χρήμα...
ἢ ἔργον... εἰς εἶδος... εἰς χρήμα...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

6) α) Οί νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

ὄχι... ἐρχόμενοι ἀπὸ ἄλλου τόπου... εἰς εἶδος... εἰς χρήμα...
ἐργασία... Πόρρι... εἰς εἶδος... εἰς χρήμα...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ; .....

δ'. 1) Πώς έλιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Με βοῦνιμα, κορυμὲς ψίνων

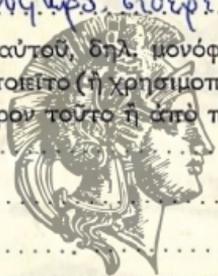
2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1935 ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

α) Μετὰ τὸ 1922 μετὰ τὴν ἐπιβίβαση τοῦ σιδηροδρόμου ...

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ...

1. βελόνι	4.	7.	10. ....
2. βελόνι	5.	8.	
3. βελόνι	6.	9.	

β. σ. π. 4-6

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... 1959 ...

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1955 ...

βελόνι, μωροῦλα ...

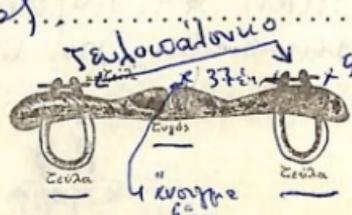
8) α) Διά τόν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρη-
 ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον,
 ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοῖδα* .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὄργωμα
 ζῶα ἢ ἐν ; ... *δύο* .....

9) Διά τὸ ζευγάρισμα μέ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυ-
 γός. *Παλιότερα ἀναγκαῖος* .....

ἀπό εἰδερνίνο ἄλιτροι καὶ ἀπό βοῖδοῦ κορπ...

*β. ἐπι. 5 ἀπὸ σιδήρου
 καὶ ἐκ σιδήρου δύο ἐπιπὼν
 ἐκ ζεύγου (ζεύγαρο ζεύλα)*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημε-
 ρίου (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διά-
 μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, π-
 ῖλια κλπ.) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *Σχολοβαλάνιο* *0,15-40σ* *Διὰ τὸν ζεύγον*
0,53 *× 0,21 ×* *ζεύλα* *μήκος ζεύγου : 1,38*
πλάτος : 8 ἐπι. 4 ἐπι.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς
 τόπον σας. ....

βλ. ζεύλ. ἀρ. 7-8

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοι-
 ῖο ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλο-
 προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιά-
 αὐτόν). .....

βλ. ζεύλ. ἀρ. 9

*κρίκος : λα' ὠρονο' χερνίε' αὐτο' μγ
 ἢ ζεύλα' τελεῖ' αὐτο' κιδερο*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *ὄχι* ... *ἐν*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

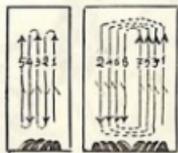
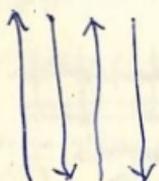
βαρμα' λα' κωρατῶ

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργωμάτ. με ἀνοιγ. αὐλακ. ....

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Με τὴν μεθόδον
ἀνοιγ. αὐλακ.
ὡς εἰς τὸ
σχεδιάγραμμα (α) καὶ
ὡς εἰς τὸ
σχεδιάγραμμα (β).

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωματῶν τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

Ναί, οὐκ, ἄλλος...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; με...

ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον;

Με ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ. ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλακῶν με τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. καὶ μετὰ τὴν ἀνοιγ. αὐλακ.

καὶ με ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ.

+ ὅταν γίνετο με ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ. με ἀνοιγ. αὐλακ.

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

βουκέντρα .. εἶχε .. μὲ .. μωρῶνα .. ὄν ..
 ἔσπευ .. μὲν .. ναί .. ἰσχυρῶς .. ὡς .. φυλάξει ..
 καὶ ὡς .. κίβδη .. φέρει .. ἄνε .. εἰδερῶ .. μηχανῶν .. ναί ..
~~ἔσπευ~~ ~~βουκέντρα~~ τὸ ἀγροῦ.

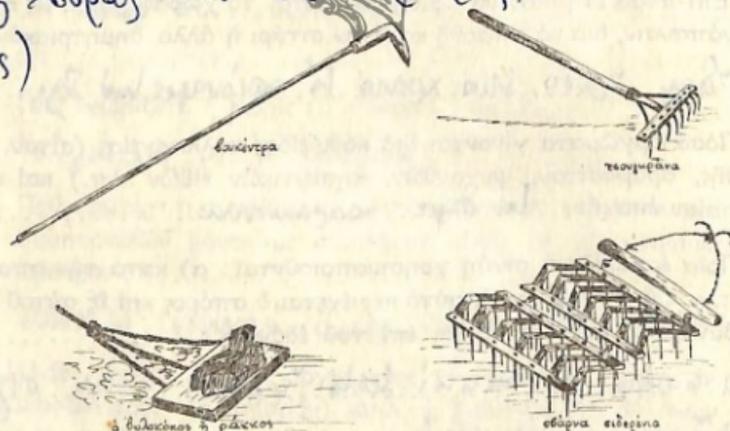
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανο ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. κάθε .. ἀγροῦ .. ναί .. μὲ ..

• σβάρνα .. βούλινη .. ἢ .. σβάρνα .. 10 .. 11 .. 12 .. 14.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μὲ τὴν βούλινη καρμυ ταυρ ἔργ
καὶ ὄν καὶ ὄν ὡς μὲν
ὡς ὄν καὶ ὄν ταυ ἔργ.

(+ σταθάρης)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπί κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν)

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

.. ξίμαξα .....

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

.. Σιδ. ὄργωρε. δὴν. ἀπὸ κει. ἕλξ. ἑπι. σαρρέ

ἡ χιτράε σὺν ἄλλοις ἐπὶ τὸν κῆρ. καὶ ξίμαξα

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τὴν σπο-

ραν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἴδους. Καλλιέργεια καὶ σπορά, μανιότλια

Γαργα. ὄσπριον. χωράφια. τὸ. κῆρ. ἕδα.

ἕδα. ἕδα. καὶ ὄ. κῆρ. σαρρέ. καὶ ὄ. κῆρ.

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεροῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Μόκ. β. κ. σ. ὄσπριον

μυότλια. κατὰ. ἕδα. τὸ. κῆρ. ἕδα. κῆρ.

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Μ. κ. π. ὄσπριον. κῆρ. ἕδα. ἕδα. κῆρ. ἕδα.

ἕδα. ἕδα. ἕδα. κῆρ. ἕδα. κῆρ. ἕδα.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

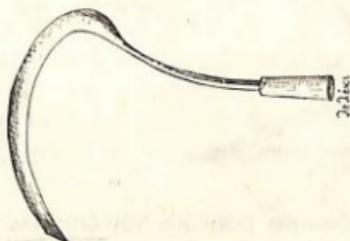
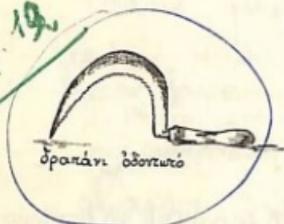
1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

καλλιέργεια καὶ σπορά ἐπὶ κῆρ. σαρρέ. καὶ ὄ. κῆρ. ἕδα. κῆρ. ἕδα. κῆρ. ἕδα. κῆρ. ἕδα.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

δρεπάνι.

Γραμ. ἑρ. 19

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

ἴδτε εἰς τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσης) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

Κεῖς καὶ κοῦρα καὶ χόρτα τοῦ θερίζου μετὰ δρεπάνι

με κοῦρα θερίζου κούρα γκαλιανῆ καὶ κοῦρα καὶ ἀγνιάδια

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....

ὀδοντωτὴ

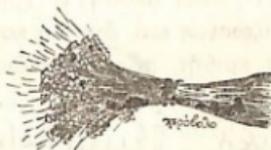
4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

ὡς χεῖρ ἀπὸ ξύλου καὶ σιδηρὸν βραχίον

πυρίνη εις ζυμίαι και κίονοι διακινώ, κα να ωσώ
 εις άλλο. Οτ κίονοι σελ κα' μέδα γά να θάλω οι νεο
 είνω εις βέρω και να μί κωίνε και τα ζυμά και κίονοι.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται άγκαλιές. ....

γ. Οί θερισταί.

1) Ποίοι θεριζουν : άνδρες και γυναίκες ; 'Υπήρχον (ή υπάρχου)
 θερισταί, οί όποίοι ήρχοντο ώς έπαγγελματία δι' αυτόν τόν
 σκοπόν από άλλον τόπον και ποίον ; .....

και άνδρες και γυναίκες οι γυναίκες
 ωκοιολόγοι.

2) Πώς ήμειβοντο ούτοι με ήμερομίθιον (μεροκάματο) ή κατ'
 άποκοπήν (ξεκοπή). Ποία ήτο ή άμοιβή εις χρήμα ή εις
 είδος ; Τό ήμερομίθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τās πληροφορίας και τήν σχετικήν
 εις τόν τόπον σας όνοματολογίαν). .....

Με το μεροκάματο εις είδος. ωκοιολόγοι
 μεροκάματο εις είδος. Δει λωί και κίονοι.

3) Οί άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τās χείρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ίδια τής άριστερᾶς, κατά τόν θερισμόν ; 'Επίσης κατά
 τήν έναρξιν τής εργασίας τήν πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις τήν μέσην του σώματος διά να μη αισθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. να μη πονή ή μέση των) ; .....

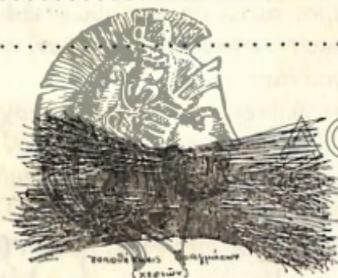
Οι γυναίκες φορούσαν εις μέσην και
 κίονοι εις χείρα γά τον ήλιο.

- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

εἰς δέξιν δίνει· βγάνει πρὶν ἀπὸ τῆς
~~ἐκ~~ ἐπιπέδου τὸ μακρὸν δάκτυλον καὶ
 τὸ ἄλλο δίνει τὰ δεμάτια· ἴσως ἔπασσεν τὸ
 δάκτυλον ἐπὶ τὸν δένοντα· τὸ βελουοειδὲς δὲ
 κρατῆται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

~~ἔπασσεν~~ τὰ μακρὰ καὶ... ἐκελευσάμενος... εἰς δέξιν
 κεντρικῶν... ἐπιπέδου... ἐπιπέδου...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) *10' μάνα μωχα με υωδ'ν.α...*
καί' ε' μεταφραζ. αλκί' αφοδ'ν του.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εις ἄλλην θέσιν, π.χ. εις τὸ άλώνι, εις τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

εἰς ἄλωνα.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗτοι τοποθετοῦνται τὰ προς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σῶρον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

θεμωνιά.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνα διὰ τὸν άλωνισμόν τών δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνα; .....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνα. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; .....

Ὑπὸν ἔχει... ἄλωνα... ~~ἔξω~~ ἔξω τοῦ χωρίου.

καὶ εἰς τὴν οἰκίαν... ἔξω τοῦ χωρίου.

ὡςτὶα με' τὸν ἄλωνα. - 18 -

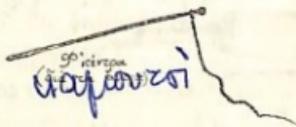
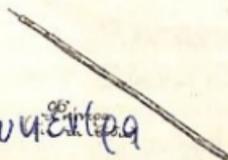

15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν .....

..... ήλωνισμα .....

βουκίτρα

μαμόντζι

16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθούν δια να άποχωρισθούν τὰ άχυρα από τον καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ίδια του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστοί και άγωγιατες), οι οποίοι είχαν βόδια ή άλογα και άνελαίβανον τον άλωνισμό .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

"Αν. ε.γ.ε. δ.α.ι. λ.ν. κομ.β. ε.δ.κ.μ.β. β.ε.φ.ε. δ.ι.α.ι. λ.ν. ζ.α.α.
 Μ.α.μ.ά.α.α. λ.ε.κ.ε.ε.ε.ε. ρ.α.μ.ι', β.ε.φ.α.ι. α. ά.μ.α.α. λ.ν. α.
ήμωνιστάι... ήμωνιστάι... ήμωνιστάι... και... ήμωνιστάι
και ήμωνιστάι... ήμωνιστάι... ήμωνιστάι... ήμωνιστάι

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

ο. μ.ο.α.ι.φ.α.κ. ο.δ.ε.ν. ο.μ.η.μ.ά.α.α.ε. ο.ι. η.μ.ά.μ.ε.μ.ε. κ.ε.ί. ....
 ο.α.μ.ο.χ.ο.μ.ε.χ.ε.ν.ε. ; ρ.α.μ.ά.α.α.ε. ; λ.α. δ.ι.α.τ.α.κ.α.α. α.α.ν. ο.ε.ξ.έ.λ.α.ν.ε.τ

19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος εἶχε και ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

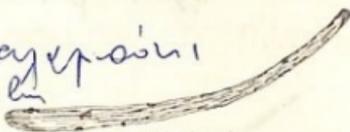
..... κοπάνι .....

+ δ.ι.κ.ε.φ.ο.ρ.η. ρ.η.α.ι.μ.ε.μ.ε. ρ.η.ά.κ.ε.α. ε.μ.ο.λ.ε.μ.ο.σ.ά.α.α.ε.
 ε.μ.α.ρ.η.ε. α.ε.α.σ.κ. ο.ν. ἰ.δ.ι.ο.χ.η.λ.η. και ο.ε. ε.ξ.α.μ.
 π.ο.λ.ι.τ.ε. χ.ε.ρ.σ.η.ο. μ.ο.μ.ο.χ.ο.μ.ε.χ.ε.ν.ε.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).

Χαμρεν· ἀμύριανι·
 ωαννί, ρυῖ· υἰαρέγι, ἀτῶ· αἰσῆτι· ἡν

ῶ νουανίφανε· ῶ νουαγερσῶνι
 α· ῶ βῶνι· α· ἄρε· δι· νειε

Ξύλο κοπανιστοῦ διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀμυροῦ δημητριακῶν.

ῶ νουανδνε βί
 αῶ βῶνι (ρῶν)· με· ~~τριχάλι~~

νουανίφανε ῶ
 ζῶπινα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

..βουδνίανι.. αἰ.. χιερρῶνι.. ἀτῶ· νουε-
 ..νιε·τε· αἰς· ~~καρπῶνι~~· νουικ·τε· (ἀρ·κα·-
 ..βί·τι) .....

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπάνιζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

μὲν ὡς ληνὸν ἐπὶ τῆς καρπῶν καὶ ἔχει ἀν
 κωνοειδὴ ἀκαχοφάνη καὶ ἐκ καλοχίτων τῶν
 κοίτης *.

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
 χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
 καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

μεμυράβενος... φινῶν... ἡ... φαρμ... ἡ...
 γεράμε... ὄ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 καὶ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
 φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

μὲν ὡς ληνὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναίκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ ;

καὶ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 καὶ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλῶ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῆ ὁ σῖτος κλπ ;

καὶ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 καὶ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

ἐπὶ τούτῳ

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

* ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τούτο .....

6) Ἄφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμεινάντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

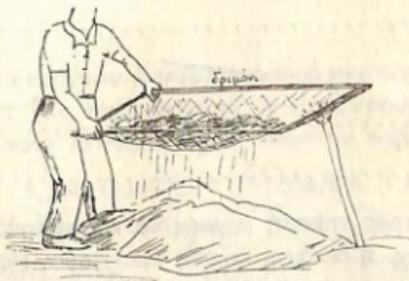
*υ.ο.λ.αν... ρυ.δ.των... ζαχ.ύ.ρι.α.α... κ.λ.κ.α... λ.α... δ.ο.ρ.μ.ο.ν.ι.α, ε.σ.υ.ν-
ω.σ.φ.α.σ.α... κ.α.λ.κ.ω... κ.λ.ε. δ.ρ.μ.ο.ν.ι... κ.α.δ.α.ρ.ά... κ.λ.ε.λ.α.λ. κ.α.ρ.α.λ.ι.α.σ.τ.ι... λ.α... δ.ε-
λ.ω.ν.ι... κ.λ.ε. δ.ρ.μ.ο.ν.ι... ζ.ε.ρ.ι.κ.α.κ.ε... λ.α... κ.α.ρ.μ.ο.σ.τ.ι... θ.α.λ.κ.ω... κ.α.σ.τ.ι... ζ.ε.ρ.κ.ι.*

Γίνεται τούτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρον, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ... ΔΕΡΜΟΝΙ... ΚΑΙ... ΑΡΕΛΛΟΓΟΣ... ΘΛΗΡΙΑ... ΔΑΙΣ...

*το δερμόνι α'
κ.α.δ.η.μ.ο.ν.ι... κ.ε. β.ε.
β.ι.κ. κ.ε.λ.κ.ι.
α' φ.ο.ρ.μ.ο.ν.ι.*

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ὅταν... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα...
 ἐπιπίνα... Ὅταν... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα...
 ἄνω... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα...
 κῆ... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα...
 ἔμφρα... .....

7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μὲ... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα... ἔμφρα...
 ἔμφρα... .....

8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖα ὀφειλά πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

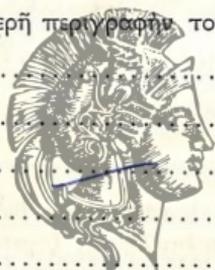

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς; (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

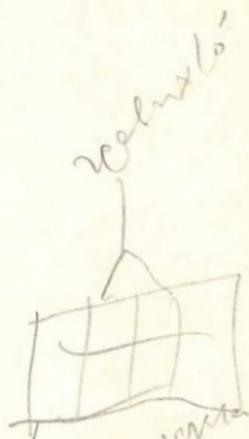
Χρόνος συμπληρώσεως ἔργου - 25-27/8/71

Ἰ. Παναγιώτης

Ἰ. Παναγιώτης
Γεώργιος Κωνσταντίνου
Αγγελοῦ (Καλοῦρη)
Γιάννης Παπαδόπουλος

~~Αριστοτέλης (1830)
Αρχι Κρατιστής
1830 1830~~

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

κατάλογος
κατάλογος
κατάλογος

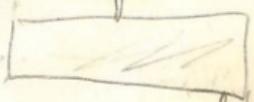
ΑΘΗΝΩΝ

ὄβελος

1,30 x 63

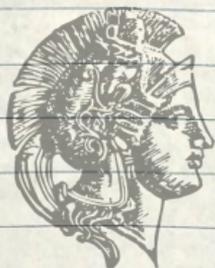

ὄβελος

ὄβελος
ὄβελος
ὄβελος

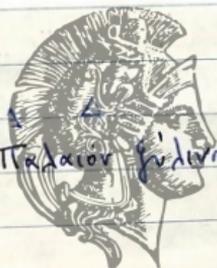
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

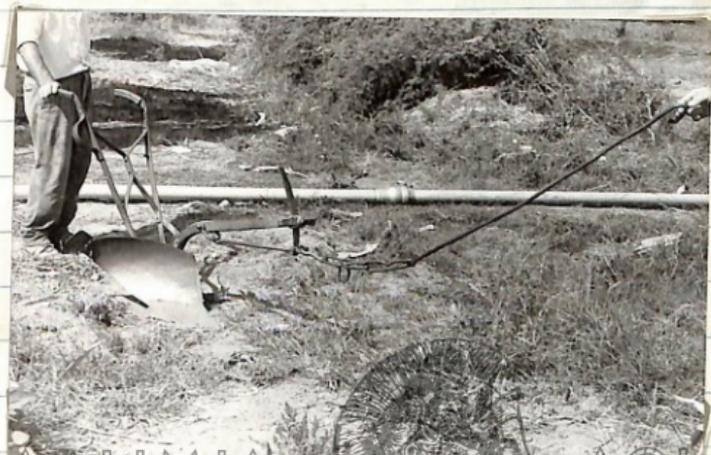
1. Πλάτων γυμνάζει

ΑΘΗΝΩΝ

2.

Isi aili, pisinanlanangan ke' h'v' stu. 1. a' est' gov.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4. ειδική εργασία ζώων.

5. σιδερέων κασκόλων ἕλικοι : ἀέλιος, φέρε, ἴνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

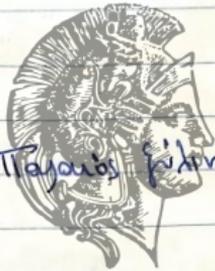

ΑΘΗΝΩΝ

6. σιδερέων τασίσεων ἕλικοι : γυνία - ἀγέροαδ.

Σ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

7.

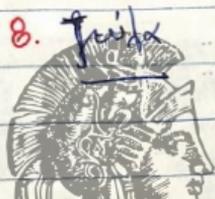
Παλατιού Βασιλέως

ΑΘΗΝΩΝ

8. *Yoke*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

9. *Yoke*

10.

σβάρα
fidiv

AKAA

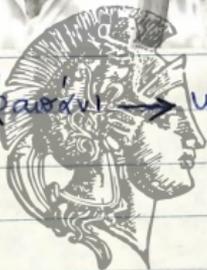
ΑΟΗΝΟΝ

11.

12. Σφαίρις → κόσσα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

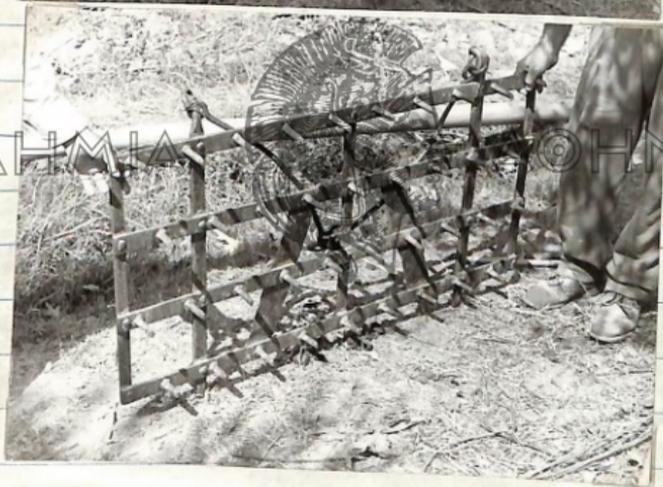

ΑΘΗΝΩΝ

13.

λοβάρια
γιδέρια

14.

AKAΔHMIA © HNON